

Dr Irena Grochowska
Instytut Ekologii i Bioetyki
Wydział Filozofii Chrześcijańskiej UKSW

W JAKIM SENSIE NAPROTECHNOLOGIA JEST NADZIEJĄ?

WSTĘP

Termin NaProTechnologia z jednej strony kojarzy się z nowoczesną medycyną ginekologiczno–położniczą, z drugiej zaś wiemy, że jest odpowiedzią na społeczne nauczanie Kościoła, a szczególnie Papieża Pawła VI i jego kontynuatorów.

W lipcu 1968 roku Paweł VI wydał encyklikę *Humanae Vitae*, w której nauczał o podejściu Kościoła Katolickiego do antykoncepcji i aborcji, które zakłócają i destrukcyjnie wpływają na prawdę o małżeństwie i rodzinie. Właśnie to ta encyklika była słowem, które wpłynęło na dalsze losy zawodowe doktora Hilgersa i spowodowało powstanie nowej dyscypliny jaką jest NaProTechnologia¹.

NaProTechnologia pochodzi od angielskiego „natural procreative technology” i jest nową dyscypliną nauk medycznych w zakresie zdrowia ginekologiczno–prokreacyjnego. Zajmuje się naturalnym wsparciem rozrodczości, rozwiązując problemy natury ginekologiczno-reprodukcyjnej kobiet. Charakteryzuje się określonym sposobem myślenia, z którego wynika postępowanie.

Naprotechnologia współgra z naturalnym cyklem kobiety i pozwala dokładnie określić przyczyny niepłodności, diagnozować je i w

---

¹ T. W. Hilgers, *NaProTechnologia The medical and surgical practice of NaProTechnology*, 2004: 19.

końcu leczyć. Trzeba tutaj nadmienić, że NaProTechnologia to nie tylko wspomaganie rozpoznania przyczyn niepłodności, ale również pomoc w jej leczeniu oraz monitorowaniu i leczeniu innych schorzeń układu rozrodczego.

Jest to nauka o fizjologii hormonów, proponuje leczenie hormonalne zgodne z indywidualnym zapotrzebowaniem pacjentki. Jest to możliwe dzięki połączeniu technologicznego postępu medycyny konwencjonalnej z anatomią, biochemią, fizjologią i psychologią człowieka. Dzięki takiemu interdyscyplinarnemu ujęciu można wsłuchać się w „mowę organizmu kobiety” i pozwolić jej cieszyć się z możliwości macierzyństwa oraz zdrowia likwidując wielorakie choroby i przyczyny niepłodności.

Przyjęcie, respektowanie i wdrażanie zasad sformułowanych przez twórców NaProTechnologii prowadzi do integralnego rozwoju człowieka. Uwzględnianie i rozumienie ludzkiej płodności zakłada postęp w rozwoju, czyli dążenie do integralności.

Dlatego też NaProTechnologia jako kompleksowa metoda łącząca medycynę z wiarą może stać się nadzieją na lepsze, głębsze zrozumienie seksualności człowieka.

1. NAPROTECHNOLOGIA PROPOZYCJĄ ODPOWIEDZI NA NAUCZANIE KOŚCIOŁA

Kościół przyglądając się najnowszym osiągnięciom badań medycznych przypomina o odpowiedzialności etycznej i społecznej za podejmowane działania.

Nauka zaproponowana przez Hilgersa, oświecona nauką Kościoła Katolickiego, jest propozycją wcielenia Ewangelii w praktykę dnia codziennego, dotyczącą sfery ludzkiej płodności. Paweł VI chciał pobudzić, zainspirować naukowców do poszukiwania prawdy i służenia jej poprzez naukę. Można powiedzieć, że kontynuacja nauczania Jana Pawła II poprzez encyklikę *Fides et ratio* została przyjęta i zastosowana już wcześniej przez zespół lekarzy z Instytutu Pawła VI².

Pomimo, że *Humanae Vitae* to encyklika, która przebudziła do nowego myślenia grupę lekarzy ginekologów i położników na czele z małżeństwem S. i T. Hilgers, to jednak ich zdaniem treści przesłania zawarte w encyklice nie stały się realne we współczesnym świecie. Według twórców metody zauważa się zbyt małe zaangażowanie a czasem nawet zaniechanie przedstawicieli Kościoła w przewycięzaniu wątpliwości i zachęcie do wdrażania pastoralnych wskazówek poruszanych w *Humanae Vitae*.

Paweł VI skierował apel do ludzi nauki, społecznych autorytetów, chrześcijańskich małżeństw, świeckiego apostołatu, lekarzy i przedstawicieli opieki medycznej, księży i biskupów o to, aby nauczanie Kościoła stawało się coraz bardziej widoczne.

---

² Instytut Badań nad Ludzką Rozrodczością im. Pawła VI założony przez prof. T. Hilgersa w Omaha, stan Nebraska.

Jeżeli porównać oddźwięk tego wyzwania, o szacunek i troskę o życie od poczęcia do naturalnej śmierci zgodny z moralnym porządkiem głoszonym przez Papieża do oddźwięku danego przez naukowców i zwolenników antykoncepcji, aborcji i reprodukcyjnych technologii, to rozwój i zaangażowanie ich programów daleko wyprzedziło rozwój i propagowanie naturalnych metod regulacji ludzkiej płodności. Metody antykoncepcyjne i reprodukcyjne znalazły oddźwięk i szerokie zastosowanie we współczesnym świecie.

Rozeznając sytuację Jan Paweł II informował o zagubieniu i zdezorientowaniu małżeństw, pozostawionych ze swoimi problemami samym sobie. Bez kompetentnej pomocy i wsparcia zostawali narażeni na ryzyko osłabienia lub zagubienia wiary w Boga i stawali się niewolnikami swoich własnych moralnych konfliktów.

Jan Paweł II w adhortacji apostolskiej *Familiaris Consortio* postulował potrzebę wprowadzenia nauczania o naturalnej płodności i jej rytmach dla młodych małżeństw i narzeczonych, przygotowywanych i prowadzonych przez lekarzy i specjalistów.

„Teologia Ciała” Jana Pawła II była propagowana wśród młodych ludzi i jej rozgłos miał mieć przełożenie na programy edukacyjne dotyczące naturalnego planowania rodziny. Wśród wielu propozycji pojawiła się metoda, która zdaje się być najbardziej całościową i wiarygodną spośród dotychczasowych propozycji, metoda, która jest nową nadzieją i to jest właśnie NaProTechnologia.

Żona Profesora Hilgersa Susan potwierdziła, że katolickie małżeństwa napotykają na trudne wyzwania.

Powiedziała ona:

„Sądzę, że gdyby pary katolickie naprawdę i głęboko rozumiały swoją seksualność w świetle nauki Kościoła, szczególnie w odniesieniu do teologii ciała Jana Pawła II, w której ukazał całe piękno i głębię

seksualności w związku pomiędzy mężczyzną a kobietą, jeśli pary małżeńskie naprawdę rozumiałyby tę prawdę o sobie, żyły według niej i świadczyły o niej swoim dzieciom - jestem przekonana, że ich wiara pogłębiłaby się”.

W ostatniej instrukcji *Dignitas personae* poza częścią antropologiczno-etyczno-teologiczną poświęcono rozdział nowym problemom związanym z przekazywaniem życia oraz nowym propozycjom terapeutycznym związanym z manipulowaniem embrionem lub dziedzictwem genetycznym człowieka.

Instrukcja porusza temat trzech podstawowych dóbr, które powinny być uszanowane przez nowe techniki medyczne. Są to:

- Prawo do życia i do integralności fizycznej każdej istoty ludzkiej od poczęcia do naturalnej śmierci
- Jedność małżeństwa pociągająca za sobą wzajemne poszanowanie prawa małżonków do stania się ojcem i matką wyłącznie dzięki sobie [Kongregacja Nauki i Wiary, Instrukcja *Dominum Vitae*, 1988, s.87]
- specyficznie ludzkie wartości płciowości, które „wymagają małżeńskiego aktu miłości między małżonkami” [Kongregacja Nauki i Wiary, Instrukcja *Dominum Vitae*, 1988, s.87]
- Encyklika *Humanae vitae* i adhortacja apostolska *Ewangeliū muntiandi* są ważne, aby zrozumieć ludzki sens rozwoju proponowany przez Kościół.

Przede wszystkim encyklika *Humanae Vitae* wskazuje na silne więzy istniejące między etyką życia a etyką społeczną. Na taką zależność wskazuje również Jan Paweł II w *Evangelium vitae*.

Pełny rozwój ma szansę w powiązaniu Ewangelii z konkretnym osobistym i społecznym życiem człowieka, ponieważ między ewangelizacją i rozwojem ludzkim istnieją głębokie więzi.

Jan Paweł II w *Sollicitudo rei socialis* podkreślał, że aspekt misyjny społecznego nauczania opiera się na świadczeniu o Chrystusowej miłości, któremu zależy na pełni rozwoju człowieka.

Encyklika o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego jest wołaniem Kościoła o miłość. W encyklice *Humanae Vitae* Paweł VI podkreślał znaczenie jednoczące i prokreacyjne płciowości. Takie podejście podkreśla znaczenie pary małżonków, którzy przyjmują się w miłości w swojej odrębności i komplementarności. Taką drogę proponuje NaPro-Technologia. Doświadczenia związane z pracą według Modelu Creightona pokazują, że pary nie są uczone tylko obserwacji cyklu w celu osiągnięcia lub uniknięcia poczęcia dziecka, ale mają możliwość dyskusji nad zagadnieniami seksualności w ich związku na różnych płaszczyznach (intelektualnej, duchowej, fizycznej). Te kwestie są bardzo ważne dla małżeństwa, które chce żyć w prawdziwej jedności.

Jan Paweł II w Adhortacji *Christifidelis Laici (Kobiety i mężczyźni)* uzupełnił nauczanie Kościoła w sprawie powołania w odmiennej płciowości i podkreślał, że:

- Ważne jest, aby nie tylko precyzować role ale, odnieść się głębiej w tym, co odnosi się do struktury osoby i jej znaczenia.
- Ważne jest podjęcie rozważań nad podstawami antropologicznymi i teologicznymi kobiety.
- Ojciec Święty podkreśla, że Kościół bierze udział w dziejowym procesie promocji kobiet.
- Najważniejszą przyczyną takiej działalności Kościoła jest posłuszeństwo wobec Boga, przyjęcie Jego wezwania do poznawania, podziwiania i przeżywania planu Stwórcy. Ten plan został wpisany „na początku” i na zawsze w samą istotę osoby ludzkiej – mężczyzny i kobiety – a więc w najistotniejsze

elementy jej struktury i w jej najgłębsze dynamizmy. I właśnie ten plan, pełen mądrości i miłości, domaga się zgłębienia całego bogactwa jego treści.

Ważne słowa padły na Soborze Watykańskim II, te słowa mogą pomóc w zrozumieniu zadania jakie niesie ze sobą NaProtechnologia „Nadchodzi godzina, nadeszła już godzina, w której powołanie niewiasty realizuje się w pełni. Godzina, w której niewiasta swoim wpływem promieniuje na społeczeństwo i uzyskuje władzę nigdy dotąd nie posiadaną. Dlatego też w chwili, kiedy ludzkość przeżywa tak głębokie przemiany, niewiasty przepojone duchem ewangelicznym mogą nieść wielką pomoc ludzkości, aby nie upadła”³.

Jeśli naruszenie równości niesie z sobą upośledzenie kobiety, to równocześnie pomniejsza ono także prawdziwą godność mężczyzny. Taką propozycję przedstawia nam w swojej ostatniej encyklice Benedykt XVI.

Benedykt XVI naucza, że prawda o Chrystusowej miłości jest darowaną nam łaską i umożliwia nadzieję na „rozwój całego człowieka i wszystkich ludzi”⁴.

W związku z tym przesłaniem kobiety dojrzałe, które zrozumiały sens ludzkiej płodności, mają do spełnienia ogromną rolę polegającą na przekazaniu swej mądrości, doświadczenia i wiedzy innym kobietom, aby i te mogły doświadczyć prawdziwego rozwoju całego swojego człowieczeństwa.

Benedykt XVI oddając szacunek i hołd Pawłowi VI za podjęcie tego tematu pragnie w swojej encyklice aktualizować nauczanie Pawła VI o integralnym rozwoju ludzkim.

---

³ Końcowe Orędzie Soboru Watykańskiego II (8 GRUDNIA 1967).

⁴ *Populorum Progressio*, 42.

Ojciec Święty tak mocno podkreśla znaczenie integralnego rozwoju ludzkiego, że encyklikę *Populorum Progressio* traktuje jako *Rerum novarum*⁵ współczesnej epoki.

Można powiedzieć, że Benedykt XVI nawołuje, aby współczesna Katolicka Nauka Społeczna (KNS) zajęła się ludzką integralnością, jako niezbędną do dalszego rozwoju ludzkości i świata, szczególnie w dobie globalizacji.

Benedykt wskazuje na szczególne ryzyko naszych czasów, które polega na tym, że faktycznej, wzajemnej zależności między ludźmi i narodami nie odpowiada etyczne współdziałanie sumień i umysłów⁶. Dzielenie się dobrami i zasobami nie zapewni jedynie postęp naukowy i techniczny, czy też intensywne relacje, ale musi być obecny potencjał miłości.

Właśnie Kościół ma do spełnienia misję głoszenia miłości oświeconej światłem rozumu i wiary, gdyż tylko taka miłość pozwala na osiągnięcie celów rozwoju bardziej ludzkich i humanizujących.

Paweł VI w encyklice *Populorum Progressio* przekazuje ważne prawdy:

- Kościół głosząc, celebrując i działając w miłości promuje integralny rozwój człowieka;
- Autentyczny rozwój człowieka dotyczy całości jego osoby we wszystkich wymiarach.

Tymczasem wiele utrapień dotyczy kobiety, która w procesie przekazywania życia odgrywa pierwszoplanową rolę. Dlatego też Jan Paweł II uczuła na tendencję do zniewolenia kobiety.

Kobieta wiele razy pozostaje sama ze swym macierzyństwem, wtedy, gdy mężczyzna nie chce przyjąć odpowiedzialności.

---

⁵ pierwsza encyklika społeczna- Leon XIII, 15 maja 1891.

⁶ *Caritas in veritate*, 9.

Kobieta jest często poddawana naciskom, również i ze strony mężczyzn i wtedy „uwalnia się” od swojego dziecka przed jego urodzeniem.

Cena jaką wtedy płaci kobieta jest ogromna – chociaż współczesna opinia publiczna usiłuje „unieważnić” zło grzechu.

Ból kobiety z powodu odebrania życia swojemu dziecku jest ogromny, gdyż kobieta nie potrafi zniweczyć gotowości do przyjęcia życia, wpisanej w jej ethos „od początku”.

Ogromną potrzebą i wyzwaniem stają się badania antropologiczne, oparte na tradycji chrześcijańskiej, rzetelnej nauce i kulturze. Niezależnie od panujących ideologii, poglądów i kultury należy pamiętać o zamyśle Boga, który stworzył człowieka mężczyzną i kobietą, od początku obdarzył ich jednością i dopełniającym się różnicowaniem. Posiadając wiedzę o dwoistości natury ludzkiej w mężczyźnie i kobiecie możemy ją stosować w praktyce, licząc się z ich przyrodzonymi predyspozycjami i potencjalnością, aby lepiej służyć innym w tych specyficznych, swoistych rolach.

Takie zadanie postawiła przed sobą ekipa twórców NaProTechnologii, podejmując troskę o ludzką rozrodczość, biorąc pod uwagę rzetelną wiedzę wykorzystuje wszystkie aspekty ludzkiego rozwoju.

Nauczanie moralne Kościoła u wielu budzi zastrzeżenia – jak to tłumaczą - dotyczące surowości i nadmiaru zakazów. Tymczasem niejednokrotnie zbyt powierzchownie orientujemy się w samym nauczaniu Kościoła, dysponując jedynie stereotypami.

W rzeczywistości Magisterium Kościoła dba o integralny rozwój osoby, zwracając uwagę na korzystanie z darów, jakim Bóg obdarzył człowieka. Troska o życie, poznanie, wolność i miłość jest główną troską Kościoła.

Wątpliwości niejednokrotnie budzi sposób przekazywania tej troski oraz zainteresowanie samego człowieka.

Śledzenie, rozumienie i wdrażanie nauczania Kościoła wiąże się z dużym trudem i decyzją do ciągłej przemiany. Człowiek jest powołany zarówno do aktywności poznawczej jak i praktycznej, może przekształcać i porządkować stworzenie i zasoby, ale tak, by „służyły godności i dobrobytowi wszystkich ludzi i całego człowieka, a także ma strzec jego wartości i naturalnego piękna”⁷.

Nauka jaką stanowi dorobek ciągle rozwijającej się NaProTechnologii odpowiada na wezwania Katolickiej Nauki Społecznej tworząc specyficzny klimat i budząc zainteresowanie, które warto rozszerzać.

2. NAPROTECHNOLOGIA JAKO METODA WSPOMAGAJĄCA INTEGRALNY ROZWÓJ CZŁOWIEKA

Śledząc rozwój społecznego nauczania Kościoła od Piusa XII do Benedykta XVI możemy odnotować tę troskę Kościoła o integralny rozwój człowieka.

Ostatnia encyklika Benedykta XVI *Caritas in veritate* (O integralnym rozwoju ludzkim w miłości i prawdzie) jest próbą wskazania niezbędnych uwarunkowań osiągnięcia dojrzałości i harmonii człowieka i całej ludzkości.

---

⁷ Instrukcja *Dignitas personae* dotycząca niektórych problemów biomedycznych, Kongregacja Nauki i Wiary, Rzym, - Warszawa, 2008, 36.

Główne przesłanie encykliki *Caritas in Veritate* jest takie samo jak 40 lat temu wezwanie encykliki Pawła VI *Populorum Progressio* czyli pozostanie wiernym miłości i prawdzie.

To wezwanie Paweł VI powiązał z Soborem Watykańskim II (dokładnie z Konstytucją duszpasterską *Gaudium et spes*). W *Populorum Progressio* uświadomił, że najważniejszym czynnikiem rozwoju jest głoszenie Chrystusa.

„Kościół przede wszystkim dąży do wypracowania integralnej wizji człowieka i jego powołania, zdolnej do przyjęcia wielkiego dobra jakie wynika z osiągnięć ludzi i różnych tradycji kulturowych oraz religijnych, które nierzadko okazują wielki szacunek życiu”⁸.

Magisterium Kościoła ogromną nadzieję upatruje w nauce postrzeganej jako cenna służba na rzecz integralnego dobra życia i godności każdego człowieka.

Ogromną szansą dla chrześcijan jest takie uprawianie nauki, aby odnotowywano postęp, a jednocześnie było świadectwem w tej dziedzinie. Jak się wydaje NaProTechnologia jest zwiastunem tak pojętej nauki.

Wezwanie Pawła VI znalazło zrozumienie i przełożenie na praktykę u lekarzy poszukujących nowych rozwiązań zgodnych z nauczaniem Kościoła.

Tomas Hilgers dzięki encyklice *Humanae vitae* na nowo zrozumiał swoje lekarskie powołanie.

Instytucje powołane, aby zachować prawa ludzkie są niewystarczające, ponieważ rozwój ludzki jest powołaniem, polegającym na przyjęciu odpowiedzialności ze strony wszystkich.

---

⁸ Instrukcja *Dignitas personae* dotycząca niektórych problemów biomedycznych, Kongregacja Nauki i Wiary, Rzym, - Warszawa, 2008, 3.

Rozwój ludzki potrzebuje Boga, bo bez Niego rozwój zastaje zanegowany, albo złożony tylko w ręce człowieka⁹.

Jako lekarz ginekolog-położnik wykonał zwrot w swojej praktyce lekarskiej. Owocem owej przemiany jest właśnie NaProTechnologia **(Nature Prokreative Technology) jako nowa nauka o zdrowiu kobiety. NaProTechnologia jest zgodna z naturalnymi mechanizmami prokreacji, co umożliwia zachowanie relacji miłości mężczyzny i kobiety bez traktowania przedmiotowego.**

Fakt, że okres od poczęcia do urodzenia dziecka jest procesem biofizjologicznym i psychicznym, charakteryzującym się dyspozycjami do poczęcia, brzemienności i porodu nie powinien wpływać na zagubienie najistotniejszego w macierzyństwie, czyli jego związku z osobową strukturą kobiecości i osobowym wymiarem daru.

Porównując biologiczne funkcjonowanie obu płci można powiedzieć, że ciało mężczyzny jest zamknięte, nie ma rytmu ani tajemnicy, jego funkcjonowanie nie jest nastawione na oczekiwanie nowego życia. Natomiast ciało kobiety posiada naturalny rytm, jej płodność jest cykliczna. Biologiczny rytm nie jest zależny od ciała mężczyzny, zależność jest przeciwna, to rytm biologiczny kobiety z jego wpływem na psychologię i duchowość, a więc na osobowość kobiety jest wskazaniem dla ciała i seksualności mężczyzny.

N. Echivard pisze, że:

kobieta jest pośrednikiem piękna, pośrednikiem między Bogiem a mężczyzną, między mężczyzną a przyrodą, jest pośrednikiem miłości. Ciało kobiece jest pośrednikiem między małżonkiem a dzieckiem¹⁰.

---

⁹ *Caritas in veritate*, 11.

¹⁰ N. Echivard, *Kobietto – kim jesteś*.

Zwraca też uwagę na to, że biologiczny rytm płodności z jego psychicznymi i duchowymi uwarunkowaniami jest mądrością i drogowskazem dla ciała i seksualności mężczyzny, uczy mężczyznę bezwarunkowej miłości, ofiary i wstrzemięźliwości. Poznany i realizowany biologiczny rytm płodności chroni przed połowicznymi rozwiązaniami wstydlivej akceptacji na wzór grzechu pierworodnego.

Biologia kobiety determinuje jej cechy konstytutywne i jest głównym budowniczym jej psychiki (osobowości). Osobowość, którą możemy nazwać dojrzałą czy zintegrowaną jest zależna od współdziałania różnych sfer (cielesna, fizjologiczna, duchowa). Zmienność i cykliczność fizjologii kobiety wyznacza jej specyfikę. NaProTechnologia uwzględnia specyfikę kobiecego ciała, skupia się na poznaniu rozrodczości kobiety, uwzględniając wszystkie wymiary funkcjonowania człowieka proponuje harminijne, nowoczesne rozwiązania.

3. NAPROTECHNOLOGIA PROPOZYCJĄ PROFESJONALNYCH ROZWIĄZAŃ MEDYCZNYCH

W 1976 roku po kilku latach przygotowań powstała nauka dotycząca płodności kobiety i ochrony tej płodności, zgodna z porządkiem moralnym proponowanym przez Katolicką Naukę Społeczną.

Naprotechnologia jest nowoczesną, kompleksową metodą postępowania diagnostyczno- terapeutycznego w zakresie ginekologii i położnictwa, oparta na osiągnięciach współczesnej medycyny i wiedzy dotyczącej zdrowia kobiet¹¹.

---

¹¹ NaProTechnology – the New women’s Health science, The Foundation of John Paul II, Institute for Marital Infertility treatment, Lublin, September 12th – 13th 2009.

Naprotechnologia jest wyzwaniem XXI wieku, system ten oferuje zarówno leczenie farmakologiczne jak i chirurgiczne, harmonizujące z układem rozrodczym kobiety.

Jest to połączenie fachowej wiedzy o fizjologii kobiety z praktyką, która staje się służbą drugiemu człowiekowi.

Używany w NaProTechnologii Model Creitghona (Creitghon Model Fertility Care) opiera się na biopskaźnikach, które umożliwiają i ułatwiają skuteczne monitorowanie zdarzeń w miesięcznym cyklu hormonalnym kobiety. Creithon Model Fertility System jest standaryzowaną modyfikacją metody owulacyjnej Bilingsów opartą na badaniach, nauczaniu i systemie prowadzenia par małżeńskich zapewniający edukację jak i jakość każdej parze.

Naprotechnologia jako nauka nie rozwinęłaby się bez standaryzacji.

Model Creightona jest pierwszym systemem łączącym planowanie rodziny z monitorowaniem i podtrzymaniem zdrowia ginekologicznego i rozrodczego kobiety.

Składa się z :instrukcji, oceny intencji użycia systemu, oceny uzyskania ciąży i indeksu SPICE.

Warto wspomnieć o indeksie SPICE, bo on uzmysławia integralność:

S – SPIRITUAL (czynnik duchowy)

P – PHYSICAL (czynnik fizyczny)

I – INTELLECTUAL (czynnik intelektualny)

C – CREATIVE/ COMMUNICATIVE – (czynnik kreatywności)

E – EMOTIONAL (czynnik emocjonalny)

Na specjalnej karcie obserwacji zaznaczony jest prawidłowy cykl miesięczny zapisany w standaryzowanym systemie Creighton Model oraz poziomy estrogenu i progesteronu.

NaProtracking czyli śledzenie zmian w cyklu pozwala w sposób wyczerpujący zapoznać się z prawidłowym funkcjonowaniem organizmu kobiety z uwzględnieniem wszystkich sfer (psychiczna, duchowa, biologiczna, społeczna), w celu monitorowania i utrzymania zdrowia i płodności kobiety.

Metoda ta pozwala wykryć nieprawidłowości i zakłócenia w cyklu kobiety, a także służy informacją zarówno tym małżeństwom, które pragną dziecka jak i tym, którzy chcą uniknąć poczęcia potomstwa. Sama edukacja przebiega indywidualnie w skupieniu na kobiecie i parze małżeńskiej.

Każda kobieta może korzystać z Modelu Creightona od pierwszej miesiączki do menopauzy. Standaryzowany zapis w specjalnych kartach CMS umożliwia poprawne odczytywanie i zrozumienie prowadzonych obserwacji.

Hilgers bardzo uwydatnił rozumienie płodności, jako zdolności do poczęcia nowej istoty ludzkiej. Wymienił kilka ważnych aspektów często bagatelizowanych, które są oczywiste, ale przy diagnozie zawsze trzeba o nich pamiętać.

Płodność pary ludzkiej zależy od:

- dobrych plemników;
- dobrych komórek jajowych;
- dobrego śluzu (plemniki bez śluzu obumierają w ciągu kilku godzin, w dobrym śluzie mogą przeżyć 3-5 dni).

Estrogen, który jest hormonem fazy przedowulacyjnej stymuluje wydzielanie śluzu w kryptach śluzowych szyjki macicy i jego największe stężenie odnotowuje się dzień przed owulacją.

Przy rozumieniu dni płodnych i niepłodnych należy uświadomić sobie rolę „biologicznej zastawki”. Śluz upodabnia szyjkę macicy do „biologicznej zastawki”, która w określonych okresach cyklu (czas płodny) umożliwia łatwe przedostanie się plemników do jamy macicy, a w innych okresach (czas niepłodny) uniemożliwia przyjęcie plemników¹². Creighton Model System (CMS) umożliwia codzienne informacje o płodności (o działaniu zastawki) i ma zastosowanie w celu odłożenia poczęcia lub uzyskania potomstwa.

NaProTechnologia respektuje cykl danej kobiety, stosuje metody medyczne chirurgiczne i perinatalne i ma różnorakie zastosowanie:

- ❖ **Może mieć wpływ na planowanie rodziny;**
- ❖ **Uczy obserwacji profili hormonalnych;**
- ❖ **Leczy nawet skomplikowane zaburzenia hormonalne;**
- ❖ **Leczy niepłodność oraz poronienia nawykowe**
- ❖ **Ma wpływ na syndrom przedmiesiączkowy;**
- ❖ **Może być pomocna w leczeniu zapaleń endometrium i nawracających torbielach jajnikowych;**
- ❖ **Radzi sobie ze zmniejszeniem porodów wcześniaczych i urodzin mnogich;**
- ❖ **Może pomóc w utrzymaniu zagrożonej ciąży;**
- ❖ **Leczy i rozpoznaje:**
  - **jajniki policystyczne**
  - **endometriozy**
  - **bardzo zaawansowane zrosty w jamie brzusznej**
  - **przyczyny upławów**
  - **nieprawidłowe krwawienia**
  - **depresje poporodowe i wiele innych.**

---

¹² T.W. Hilgers, The Medical and Surgical Practice of NaProTechnology, 2004.

4. NOWY HUMANIZM I NOWA ODPOWIEDZIALNOŚĆ W NAPROTECHNOLOGII

„Prawdziwy humanizm to tylko ten, który zwraca się w kierunku Absolutu, uznając powołanie dające prawdziwą ideę życia ludzkiego¹³.

Coraz częściej słyszy się o potrzebie nowej odpowiedzialności i nowego humanizmu.

Naprotechnologia jest stosunkowo nową nauką (około 30 lat), od kilku lat rozwijaną w Polsce. Uważana jest za naukę, która w sposób holistyczny ujmuje problem, uwzględniając różne aspekty dotyczące człowieka (biologiczny, psychiczny, duchowy), przy równoczesnym wykorzystaniu nowoczesnych technik medycznych i z uwzględnieniem potrzeb i wyzwań naszych czasów.

Birnbacher wspomina o prospektywnie rozumianej odpowiedzialności (w odróżnieniu od retrospektywnej koncepcji odpowiedzialności) czyli odpowiedzialności za przyszłość.

Hans Jonas wskazywał na kilka ważnych okoliczności, które dawniej nie musiały być tak szczegółowo rozważane np. możliwość wpływu na los człowieka i natury spotęgowana nowoczesną technologią.

W momencie dysponowania wiedzą i możliwościami działanie lub jego zaniechanie diametralnie zmieniają rzeczywistość. Inne możliwości, większe niż do tej pory daje naukowe przewidywanie, które coraz bardziej staje się wiarygodne. Brak aktywności lub zaniechanie jest w takich wypadkach mocno odczuwalne i może być ewidentnym przewinieniem. Ale jak podkreśla Birnbacher w swoich rozważaniach, mimo, że świat działania (*world of impacts*) i świat postrzegania

---

¹³ *Populorum Progressio*, 13.

(*world of perception*) różnią się od siebie i wciąż trudno przewidzieć konsekwencje ludzkich działań, to jednak coraz większa wiedza i doświadczenie pozwala przewidzieć zagrożenie, które niesie ze sobą interwencja człowieka w świecie i przyrodzie.

Na pewno te okoliczności stawiają człowieka przed wciąż nową odpowiedzialnością, która wiąże się z nową etyką. Odpowiedzialność i budowanie nowej etyki według Beckera musi być realizowane [1989, s. 7.] w specjalnych obowiązkach, w małych grupach połączonych z rolami społecznymi.

Jeżeli w XXI wieku zdajemy sobie sprawę, że człowiek może dojrzewać prawdziwie tylko w sposób zintegrowany i że jego życie zaczyna się w momencie poczęcia, to nowa odpowiedzialność sięga tych oczywistości.

Ochrona kobiety i jej płodności, dokładne poznanie cyklu ze wszystkimi jego przejawami w życiu codziennym pozwala nie tylko wiedzieć i rozumieć, ale również respektować. Naukowe poznanie oraz nowe umiejętności z nim związane stanowią podstawę do przyjęcia nowej odpowiedzialności.

Nowa odpowiedzialność dotyczy zarówno wdrażania NaProtechnologii przez zespoły medyczne, ale również zatacza szerokim łukiem wszystkich tych, którzy mogą propagować takie rozwiązanie.

Tylko ludzka odpowiedzialność bez uznania transcendentального prowadzi do słabości, ponieważ człowiek staje się wtedy tylko środkiem prowadzącym do rozwoju. Kościół podkreśla prawdziwą autonomię człowieka, nie tę opierającą się na iluzji. Rozwój, sukces i niepowodzenia są więc zależne od ludzkiej odpowiedzialności.

Wizja rozwoju jako powołania zakłada centralny charakter miłości. Paweł VI zwracał uwagę na przyczyny zacofania w rozwoju i na to, że nie są one tylko materialne, ale, że należy ich poszukiwać także w innych wymiarach człowieka:

- ❖ w woli, która zaniedbuje obowiązki solidarności;
- ❖ w myśli, dlatego w dzisiejszych czasach człowiekowi potrzebne jest poszukiwanie nowego humanizmu dla odnalezienia samego siebie;
- ❖ w braku braterstwa między ludźmi i narodami.

Wartym zauważenia w Creighton Model System jest trójkąt Creightona, który przedstawia trzy ważne elementy zogniskowane wokół pary małżonków stosującej tę metodę. Są to edukacja, nauka i praktyka.

Wartość etyczną biomedycyny jak poucza instrukcja *Dignitas personae* mierzy się poprzez odniesienie do bezwarunkowego szacunku należnego każdej istocie ludzkiej w ciągu całego jej życia i do ochrony szczególnego charakteru osobistych aktów służących przekazywaniu życia.

Kościół wyklucza wszystkie techniki sztucznego zapłodnienia hetero i homologicznego, ponieważ zastępuje ona akt małżeński. Natomiast Kościół popiera w swym nauczaniu te metody, które wspierają akt małżeński.

Interwencja lekarza ma szanować godność osób.

Wszystkie te metody, które mają na celu usunięcie przeszkód uniemożliwiających naturalną płodność są przez Kościół promowane. Nauka o rozrodzności kobiety i jej ochronie, chroni także

macierzyństwo – świadomość uczestniczenia kobiety w wielkiej tajemnicy odwiecznego rodzenia jako obcowania z tajemnicą życia.

Benedykt XVI podkreśla, że tylko spotkanie z Bogiem pozwala nie „widzieć w innym człowieku zawsze jedynie innego”¹⁴, lecz rozpoznać i nim obraz Boży i dorosnąć do dojrzałej miłości odkrywając innego człowieka. Pomimo różnic i dyskusji na temat społecznego nauczania Kościoła, Papież podkreśla jej spójność polegającą na dynamicznej wierności wobec otrzymanego światła.

PODSUMOWANIE

„Naprotechnologia jest więc pierwszym w swoim rodzaju systemem, ogarniającym planowanie potomstwa, monitorującym reprodukcję oraz niosącym pomoc w rozwiązywaniu problemów natury ginekologicznej.

W odróżnieniu od innych tzw. metod naturalnych NaProTechnologię wyróżnia to, że oprócz edukacji i współpracy z pacjentami dochodzi jeszcze równoległe korzystanie z osiągnięć technologii medycznych (sprecyzowana analiza hormonów, ultrasonograficzna ekspertyza fachowców, techniki chirurgiczne z zastosowaniem technologii laserowych, mikrochirurgii i metod antywzrostowych)”¹⁵.

Podstawą NaProTechnologii jest Model Creithona, który jest metodą obserwacji płodności, która opiera się na wskaźnikach umożliwiających łatwe i obiektywne

---

¹⁴ Deus Caritas est, s. 232.

¹⁵ <http://ecomedium.org/naprotechnologia.html>,
<http://www.naprotechnology.pl/surgical.php>

monitorowanie różnych hormonalnych zdarzeń. Ta metoda pozwala w sposób wyczerpujący zapoznać się z prawidłowym funkcjonowaniem organizmu kobiety z uwzględnieniem wszystkich sfer (psychiczna, duchowa, biologiczna, społeczna).

Jest to połączenie fachowej wiedzy o fizjologii kobiety z praktyką, która staje się swoistą metodą niosącą pomoc małżeństwom i rodzinie.

Naprotechnologię można zaliczyć do medycyny ekologicznej, która wymaga dodatkowej wiedzy i wyobraźni i jest formą prewencji.

Działanie prewencyjne polega przede wszystkim na umiejętności patrzenia na człowieka i jego choroby z perspektywy biologicznej całości. Lekarza ekologa cechuje umiejętność indywidualnego podejścia do pacjenta, a co za tym idzie stosowanie odmiennych procedur u każdego chorego.

Tyle przypadków - ile osób i tyleż samo metod leczenia. Specjalista – lekarz ekolog opiera się zatem na solidnym i skomplikowanym wywiadzie lekarskim i dlatego medycyna ekologiczna potrafi radzić sobie z wieloma skomplikowanymi chorobami.

Niepłodność jest najczęściej skutkiem wielu zakłóceń organizmu. Wnikliwa obserwacja, współpraca pacjenta, instruktora i lekarza pozwala na profesjonalne i całościowe podejście do każdej leczonej kobiety, co zwiększa skutecznie szansę na poczęcie zdrowego dziecka, nawet po przebytych chorobach i dolegliwościach.

Jeżeli posiadanie dziecka - w interpretacji współczesnego świata - staje się prawem należnym każdemu człowiekowi, to chęć posiadania dziecka sprawia, że każdy sposób poczęcia życia jest dozwolony, nawet ten, który ociera się o śmierć.

NaProTechnologia jest propozycją nowego stylu życia nie burzącego harmonii i dającego szansę na pełny rozwój człowieczeństwa a w przypadkach zdiagnozowanych schorzeń i patologii naukową propozycją ich leczenia.

NaProTechnologia jest sposobem przekazywania prawdy dotyczącej życia od poczęcia do naturalnej śmierci oraz skuteczną, bezpieczną i etyczną metodą leczenia niepłodności.

Naprotechnologia otwiera się na życie, proponuje promocję człowieka i jego integralny rozwój.

Twórcy i propagatorzy tej metody, którzy rozpowszechniają fachową wiedzę medyczną i jej zastosowanie w życiu małżeńskim (Benedykt XVI w encyklice *Caritas in Veritate* zwraca uwagę, że w dzisiejszych czasach mamy do czynienia z przesadną ochroną wiedzy ze strony krajów bogatych, zwłaszcza w dziedzinie medycyny) angażują się w służbę prawdziwego dobra człowieka.

NaProTechnologia promuje prawdziwe otwarcie się na życie i prawdę o człowieku. Przyjęcie i promocja życia „wzmacnia siły moralne i uzdatnia do wzajemnej pomocy¹⁶.

Lekarze, którzy trwają w zamiarze promowania rozwiązań zgodnych z wiarą i prawym rozumem, powinni być wspierani i szanowani przez różne grupy mające wpływ na opinie publiczną.

Ci, którzy na początku swojej pracy z modelem Creightona nie rozumieli nauki Kościoła dotyczącej związku małżeńskiego, a po jakimś czasie zaczęli doceniać swoją płodność i otwierać się na rodzicielstwo i przyjęcie życia powinni służyć innym ludziom jako świadkowie doświadczający przemiany emocjonalnej, psychicznej i duchowej pod wpływem stosowania NaProTechnologii.

---

¹⁶ *Caritas in Veritate*, 28.

BIBLIOGRAFIA

Benedykt XVI, *Encyklika Caritas in Veritate*.

Benedykt XVI, Encyklika *Deus Caritas est*.

Deklaracja o niektórych zagadnieniach etyki seksualnej *Persona Humana*.

Deklaracja Papieskiej Rady ds. Rodziny w sprawie redukcji embrionów.

Echivard N., *Kobieto kim jesteś*, 1989.

Encyklika Jana Pawła II *Evangelium Vitae*.

Hilgers W. T., *The Medical and Surgical Practice of NaProTechnology*, 2004.

<http://ecomedium.org/naprotechnologia.html>,

<http://www.naprotechnology.pl/surgical.php>

Jan Paweł II, Adhortacja o zadaniach rodziny chrześcijańskiej *Familliaris Consortio*.

Jan Paweł II, List o godności i powołaniu kobiety *Mulieris Dignitatem*.

Kongregacja Nauki Wiary, Instrukcja o szacunku dla rodzącego się życia ludzkiego i o godności jego przekazywania – odpowiedzi na niektóre aktualne zagadnienia - *Donum vitae*.

Kongregacja Nauki Wiary, Instrukcja *Dignitas personae* dotycząca niektórych problemów bioetycznych.

List biskupów Kościoła Katolickiego o współdziałaniu kobiety i mężczyzny we współczesnym świecie.

NaProTechnology – the New women's Health science, The Foundation of John Paul II, Institute for Marital Infertility treatment, Lublin, September 12th – 13th 2009.

Paweł VI, Encyklika *Humane Vitae*.

Pius XI, Encyklika o małżeństwie chrześcijańskim *Casti Connubi*.

Przemówienie Jana Pawła II, Badania biomedyczne w świetle rozumu i wiary.